Aile ?leti?im Kal?plar? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Aile ?leti?im Kal?plar? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16397

ARABPSYCHOLOGY.COM

Öz

Aile ?leti?im Kal?plar? Ölçe?i (A?KÖ), aile içindeki ileti?im ortam?n? de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, özellikle bireylerin aileleriyle kurduklar? ileti?imin temel boyutlar?n?, yani **Konu?ma Yönelimi** ve **Uyma Yönelimi** kal?plar?n? ölçmektedir. Sunulan bu form, Erdo?an ve An?k (2018) taraf?ndan Türkiye ba?lam?na uyarlanm?? ve geçerlik-güvenirlik çal??malar? tamamlanm??t?r. Ölçek, aile içi etkile?imlerin anla??lmas? ve bu kal?plar?n bireysel geli?im üzerindeki etkilerinin incelenmesi aç?s?ndan önemli bir araçt?r.

Anahtar Kelimeler

Aile ?leti?imi, Aile Kal?plar?, Konu?ma Yönelimi, Uyma Yönelimi, Psikometrik, Ölçek Uyarlama, Erdo?an ve An?k, Aile ?çi ?leti?im.

Yazarlar

Ömer Erdo?an, Cengiz An?k (Uyarlama Çal??mas?).

Amaç

Ölçe?in temel amac?, bireylerin alg?lad??? aile ileti?imi ortam?n?, iki ana boyutta sistematik olarak de?erlendirmektir. Bu boyutlar, aile üyelerinin fikirlerini ne kadar aç?kça ifade edebildi?ini (Konu?ma Yönelimi) ve aile içinde hiyerar?i ve uyumun ne kadar vurguland???n? (Uyma Yönelimi) belirler. Bu ayr?m, ailelerin genel ileti?im kültürlerini s?n?fland?rmaya olanak tan?r.

Türkçe uyarlama çal??mas?, Aile ?leti?im Kal?plar? Ölçe?i'nin (FCPS) kültürel olarak farkl? bir ba?lamda da geçerli ve güvenilir bir ölçüm arac? olarak kullan?labilece?ini göstermeyi hedeflemi?tir. Bu sayede Türkiye'deki akademik ara?t?rmalara sa?lam bir **uyarlanm?? psikometrik araç** kazand?r?lm??t?r.

Yap?

Ölçek, Aile ?çi ?leti?im Kal?plar? teorisine dayan?r. Bu teoriye göre, aile ileti?im ortamlar? iki temel eksen üzerinde incelenir: **Konu?ma Yönelimi** (aç?kl?k ve etkile?im) ve **Uyma Yönelimi** (kurallara ba?l?l?k ve hiyerar?i). Bu iki boyutun yüksek veya dü?ük olmas?na göre dört temel aile ileti?im tipi ortaya ç?kar: Konsensüs, Pluralistik, Koruyucu ve B?rak?n?z Yaps?nlar aile tipleri.

Konu?ma Yönelimi, ailenin tüm üyelerini ilgi çekici konular hakk?nda aç?kça konu?maya ve fikirlerini özgürce ifade etmeye te?vik etme derecesini temsil eder. **Uyma Yönelimi** ise, aile içinde tekdüzeli?in, hiyerar?inin ve ebeveyn otoritesine mutlak itaatin ne kadar önemsendi?ini gösterir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek, bu iki yap?y? ne kadar güçlü alg?lad???n? ölçerek bireyin aile ileti?im ortam?n? tan?mlar.

Geçerlik

Erdo?an ve An?k (2018) taraf?ndan yap?lan uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in yap?sal geçerli?i temel olarak Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullan?larak incelenmi?tir. Çal??ma, ölçe?in orijinal yap?s?na uygun olarak iki faktörlü (Konu?ma ve Uyma) yap?y? korudu?unu göstermi?tir. Bu bulgu, ölçe?in Türkçe formunun teorik yap?y? Türk kültüründe de do?ru bir ?ekilde temsil etti?ini kan?tlar.

Ayr?ca, ölçüt ba??ml? geçerli?i de?erlendirmek amac?yla ilgili di?er psikolojik yap?larla korelasyonlar incelenmi? ve beklenen yönde anlaml? ili?kiler bulunmu?tur. Bu destekleyici bulgular, A?KÖ'nün ölçmek istedi?i yap?y? kültürel ba?lamda ba?ar?yla ölçtü?ünü desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirli?i, iç tutarl?l?k katsay?lar? (Cronbach Alfa) hesaplanarak de?erlendirilmi?tir. Uyarlama çal??mas?nda elde edilen Cronbach Alfa de?erleri, hem Konu?ma Yönelimi alt boyutu hem de Uyma Yönelimi alt boyutu için yüksek düzeyde iç tutarl?l??a i?aret etmi?tir. Bu de?erler, maddelerin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermekte ve Türkçe formun bilimsel ara?t?rmalarda güvenle kullan?labilece?ini teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Türkçe formun faktör yap?s?n? incelemek amac?yla Ke?fedici Faktör Analizi (KFA) ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanm??t?r. KFA sonuçlar?, ölçe?in beklenen iki temel boyuta ayr?ld???n? do?rulam??t?r: **Konu?ma Yönelimi** ve **Uyma Yönelimi**. Bu iki boyut, aile ileti?im kal?plar?n? aç?klayan temel de?i?kenlerdir.

DFA sonuçlar?, model uyum indekslerinin (CFI, TLI, RMSEA) kabul edilebilir s?n?rlarda oldu?unu göstererek, orijinal ölçe?in iki faktörlü yap?s?n?n Türk örnekleminde de geçerli oldu?unu ve ölçe?in yap?sal bütünlü?ünün korundu?unu kan?tlam??t?r. Bu güçlü faktör yap?s?, ölçe?in teorik temellerini güçlendirmektedir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Likert-Type Rating)

Language Available: Türkçe (Turkish)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Population Group: Yeti?kinler ve Ergenler (Adults and Adolescents)

Age Group: Genellikle 18 ya? ve üzeri (Typically 18 years and older)

Population Details: Üniversite ö?rencileri veya genel nüfus örneklemi (University students or general population sample used in validation).

Test Methodology: Özbildirim Ölçe?i (Self-Report Questionnaire)

Anahtar Kelimeler

?leti?im Kal?plar?, Konu?ma Yönelimi, Uyma Yönelimi, Psikometri, Faktör Analizi, Geçerlik.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: oerdogan1969@hotmail.com (Sorumlu Yazar: Ömer Erdo?an)

Correspondence Address: Bilinmiyor

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe uyarlamas? 2018 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Kullan?m izinleri ve ücretlendirme bilgileri için sorumlu yazar **Ömer Erdo?an** ile do?rudan ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Akademik amaçl? kullan?mlarda genellikle çal??maya uygun at?f yap?lmas? yeterlidir.

Kaynaklar

Erdo?an, Ö. ve An?k, C. (2018). Aile ?leti?im Kal?plar? Ölçe?i'nin Türkçe formunun geçerlilik ve güvenirlik çal??mas?. *Türkiye ?leti?im Ara?t?rmalar? Dergisi, 29*, 21-46.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas?na buradan ula??labilir: aile-iletisim-kaliplari-olcegi-toad.pdf

Aile ?leti?im Kal?plar? Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Kaynak içerikte ölçek maddeleri yer almamaktad?r. Ölçek, **Konu?ma Yönelimi** ve **Uyma Yönelimi** alt boyutlar?na ait maddelerden olu?ur ve kat?l?mc?lar?n aile içindeki ileti?im

ARABPSYCHOLOGY.COM

deneyimlerini derecelendirmesini ister.

ARABPSYCHOLOGY.COM